

LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIJŲ
ORGANAS
LEIDZIA SPAUDOS D-JA
„SVIESA“
Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
Tel. 4-0159
São Paulo. — Brasil.

LIETUVIŲ

JORNAL LITHUANO

Prenumeratos kaina:

Brazilijoj metams 10 milreisu, pusb.
6 milreisai.
Užsienin metams 15 milr. pusb.
8 milreisai.
Atskiras numeris 300 reisu
Redakcija atidaryta nuo 12 iki 4 v. v.

Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz.

S-ti METAI.

SÃO PAULO, 1936 m. Lapkričio - Novembro mėn. 14 d.

NR. 46 (410)

Ispanijos sukileliai užima Madridą.

Šiomis dienomis Ispanijos sukilėliai jau įsiveržė į Ispanijos sostinę Madridą. Madrido gatvėse eina didžiausias karas, kuriame naudojama visų rūšių ginklai.

Naujausios žinios praneša, kad su kilėliams pavyko užimti daug svarbių įstaigų, tarpe kurių ir universiteto rūmai. Spėjama, kad greitai laiku legalistai busią galutiniai išvaryti iš Madrido. Legalistai savo jėgas smarkiai koncentruoja Barcelonoje. Į Valencia persikėlė legalistų vyriausybė ir vyriausioji karo vadovybė.

Ispanijos legalistai sušaudė 40.000 žmonių.

Iš Londono pranešama, kad turimomis žiniomis, per visą Ispanijos revoliucijos laiką legalistai sušaudė virš 40.000 žmonių, kurie pasipriešino komunistinei valdžiai ir prisidėjo prie sukilėlių.

Pietų Amerikos valstybės pri pažįsta gen. Franco vyriausybę.

Kellos mažesnės Pietų Amerikos valstybės jau oficialiai pripažino naują Ispanijos sukilėlių vyriausybę, kuriai vadovauja generolas Franco. Spėjama, kad sukilėliams užėmus Madridą jų vyriausybę pripažins ir daugelis kitų valstybių.

Itempti Kinų - Japonų san- tykiai.

Tarp Kinijos ir Japonijos jau ilgą laiką santykiai pasidarė labai įtempti. Japonija visais galimais būdais stengiasi sudaryti didesnę įtaką į Kinijos politinį ir ekonominį gyvenimą, dėl ko Kinijos nacionalistai labai priešinasi ir varo aštrią propagandą prieš Japoniją.

Gyva statyba São Paulo Mieste.

Vietos laikraščių žiniomis, per šiu metų spalio mėnesį S. Paulo mieste kasdien buvo pastoma po dvidešimt su viršum namų. Tokios gyvos statybos kaip šimt S. Paulo jau senai nebuvo.

Austrijoj grįšianti monarchija.

Paryžiaus laikraščiai plačiai rašo apie monarchijos atstatymą Austrijoj. Laikraščiai pažymi, kad apie 80% Austrijos gyventojų esą nusistatę už monarchiją. Austrijos tauta esanti įsitikinusi, kad tik Habsburgų grąžinimas į sos-

tą garantuosias Austrijai nepriklausomybę.

Incidentas tarp musulmonų ir indų.

Indijoje, Bombajaus mieste įvyko smarkūs susirėmimai tarp vietinių musulmonų ir indų. Per susirėmimus žuvo trys asmenys ir apie 100 žmonių sužeista.

Imtininkas J. Komaras iš- vyksta į Europą.

Šiomis dienomis iš Rio de Janeiro atvyko mūsų žinomas sportininkas, „Lithuanijos“ narys Stepas Žiūkus, kuris dabar dalyvauja laisvoje imtynėse su pasauliniu imtininku lietuvių Juozu Komaru. Paskutiniu laiku J. Komaras su didžiausiu pasisekimu rungtis Rio de Janeiro. J. Komaras ir kiti jo grupės imtininkai savo kontraktą baigia šio mėn. 15 dieną ir toliau mano vykti į Europos valstybes.

Rio de Janeiro J. Komaras ir St. Žiūkus paskutiniu laiku rungtis be kokių ir visur save skelbdami lietuviais.

J. Komaras paėmęs savo globon žinomą mūsų kolonijos sportininką St. Žiūką mano padaryti jį žymiu atletu ir geru imtininku. St. Žiūkus yra apdovanotas didele fizine jėga, todėl tikima si, kad iš jo bus labai geras imtininkas nes jau dabar Rio de Janeiro iš 30 rungtynių St. Žiūkus laimėjo 29.

St. Žiūkus kartu su J. Komaru vyks į Europą. Jie mano aplankyti ir Lietuvą.

Prezidentas Getulio Vargas vyksias Argentinos.

Vietos laikraščių žiniomis, Brazilijos Respublikos Prezidentas Getulio Vargas vyksias su vizitu į Argentina, kur dalyvausias Pan Amerikos konferencijoje.

Susekta netikrų pinigų dirbtuvė.

Porto Alegre policija susekė slapta netikrų monetų dirbtuvę. Rasta daug padirbtų netikrų monetų ir įvairios tam tikslui medžiagos. Suimti trys asmenys.

72 žmonės užmušti.

Iš Indijos pranešama, kad per paskutinius susirėmimus indų su musulmonais žuvo 72 žmonės ir virš šimto sužeista.

Diplomatinės derybos tarp Angli- jos ir Italijos.

Iš Paryžiaus pranešama, kad tarp Anglijos ir Italijos prasidėjusios slaptos diplomatinės derybos. Esą anglai pasiūlė Italams pasirašyti nepuolimo ir draugingumo sutartį.

PIRMAS LIETUVIŠKAS PAPIROŠU FABRI-
KAS A. FELMAMAS IR & CIA LTD.

„Egamos“
MARROCOS
Nauji papirosai
Naujas fabrikas
Nauja gamyba
Premijos čekiais

Extra-Pranešimai.

Ekskursija i Santos.

S. Paulo Liet. Klubo organizuojama ekskursija į Santos išvyksta šį SEKMADIENĮ iš LUZ STOTIES, 5 val. ir 35 min. iš ryto. Visi važiuojantieji su ekskursija privalo būti stotyje bent 15 - 20 minučių prieš traukinio išėjimą.

Pavėlavusieji kitu traukiniu tuo pačiu bilietu važiuoti negalės. Taip pat nebus grąžinti pinigai, nes visi biletai turi būti nupirkti iš anksto. Iš Santos ekskursija išvažiuos paskutiniu traukiniu, 8 val. vakaro.

Valdyba.

Nuo Redakcijos.

Mūsų skaitytojų patogumui „Lietuvj“ išleidžiame ir toliau išleisime penktadienį, todėl prašome visų bendradarbių ir korespondentų rankraščius redakcijai pristauti galimai ankčiau. Visoki smulkūs pranešimai, skelbimai ir žinutės turi būti į redakciją, atiduotos ne vėliau ketvirtadienio ryto. Priešingu atveju dėsimė tik į sekantį numerį.

Redakcija.

Ši šeštadieni vakaro nebus.

„Vilties“ Bom Retiro skyriaus valdyba praneša, kad skelbtas ant šio šeštadienio VAKARAS ATIDĖTAS dėl ekskursijos į Santos.

Valdyba.

BAISŪS MUŠIAI MADRIDE.

Naujausios žinios iš Ispanijos praneša, kad Madrido gatvėse eina baisūs mušiai. Sukilėliai iš visų pusių puola legalistus, kurie atkakliai priešinasi.

Ispanijos legalistų valdžia persikėlus į Valencia. Valencijoje paimta daug privačių namų, kuriuose įtaisytos ministerijos ir kitos valdžios įstaigos.

ANTISEMITINIS JUDĖJIMAS LEN- KIOJE.

Iš Varšuvos pranešama, kad įvairiose Lenkijos vietose vėl prasidėjo smarkus judėjimas prieš žydus. Kai kur žydams daužomi langai ir jie užpuld-

nėjami net gatvėse. Sąryšų su tue sulinta keliolika asmenų.

AMERIKOS PREZIDENTAS ROOS- VELTAS ATVYKS BRAZILIJON.

Amerikos prezidentas Roosveltas, kuris tikrai vyks dalyvauti Pan-Amerikos konferencijoje Buenos Aires, kaip praneša laikraščiai, pakeliam aplankysias ir Braziliją. Roosveltas sustosias Rio de Janeiro mieste, kur jam bus suaruostas iškilmingas priėmimas.

Kas bus, kas nebus,
bet Lietuvys nepražul!

LIETUVOJE

Prie vežimų reikės priristi lenteles.

«Vyriausybės žiniuose» paskelbtos viešaisiais keliais judėjimo įstatymai vykdyti taisyklės. Einant taisykliams kiekvienas arklų vežimas, kuris važinėja viešaisiais keliais ar gatvėmis, turi turėti prikabinatą lentelę su savininko pavarde vardu ir adresu. Lenteles priristi reikės nuo gruodžio 2 d.

Savoriai pagerbė ark. Karevičių

Rugsėjo 29 d. Marijampolėje iškėsi Lietuvos savanorių s-gos atstovai pasveikinti J. E. Ark. Karevičių jo 75 m. amžiaus proga. Savoriai įteikė jubiliejaus portretą, savanorių s-gos ženklą ir sveikinimo raštą.

Lietuvos skautų tautinė stovykla bus 1938 metais.

1938 metais sueis 20 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo ir 20 metų, kai Lietuvoje įsteigė skautų broliją. Šioms reikšmingoms sukurtoms pamintei yra nutarta 1938 metais surengti didelę Lietuvos skautų tautinę stovyklą. Į stovyklą bus pakviesta skautų ir iš užsienio. Be to, 1938 m. manoma sušaukti antrąjį pasaulio lietuvių kongresą, o tais metais įvykstantiai didžiulei Lietuvos dainų šventei jau dabar sparčiai ruošiamasi.

Tsb.

Statys galinga Kauno radio stotis.

Dabartinė Kauno radio stotis yra gana silpna ir net nevisuose Lietuvos vietose yra gerai girdima. Tuo tarpu kaiminių valstybių radio stotys yra gana stiprios ir kausiškės nustelbia. Dėl to jau ankščiau buvo kiles samanymas statyti galingą Kauno radio stotį. Dabar šios stoties statymo klausimas jau yra galutinai išspręstas. Yra nutarta jos statybą pradėti ateinančiais metais. Manoma, kad iki 1937 metų pabaigos galinga Kauno radio stotis jau bus pas

tatyta ir 1938 metais galės pradėti veikti. Galingesnės radio stoties statymui gyvai domisi visa Lietuvos visuomenė ir jos laukia.

Tsb.

Miškų darbininkams pakels 10-15 % uždarbį.

Pradėjus kloti maisto produktų kainoms, kai kurių darbo šakų darbininkai kreipėsi į Darbo Rūmus prašydami paramos, kad būtų pakelti jų uždarbiai. Tarp jų į Darbo Rūmus kreipėsi ir miškų darbininkai. Darbo Rūmai savo ruožtu dėl to kreipėsi į miškų departamentą.

Dabar gautomis žiniomis, miškų departamentas sutiko visiems Lietuvos miškuose prie eksploatacijos darbus dirbaučioms darbininkams pakelti 10-15 procentų atlyginimą.

Šiuo uždarbio pakėlimu labai patenkinti miškų darbininkai ir per savo seniūnus Darbo Rūmams reiškia padėką.

Lietuvoje dabar veikia 23 amatų mokyklos.

Švietimo ministerija šiais metais yra numatiusi performuoti visas amatų mokyklas ir kursus. Kai kurie amatų kursai jau uždaryti. Visiems veikiantiems amatų kursams bus nustatyti specialios mokslo programos, kurių amatų mokyklų vedėjai turės griežtai prisilaikyti.

Amatų mokyklose bus suvienodinta mokslo programa.

Dabartiniu metu visoje Lietuvoje veikia 23 amatų mokyklos.

Be mokyklų, Lietuvoje veikia dar 30 įvairių specialybių amatininkams kursai.

Per ežerą pils didesį pylimą.

Šnaujų miesto savivaldybė projektuoja sujungti miestą su Salduve, nes kelias į tai vietą iš miesto yra gana tolimas; reikia eiti aplink ežerą. Buvo manyta pastatyti tiltą per ežerą, bet

jis daug kaštuoju, tai nuo jo atsisakyta ir nutarta padaryti pylimą. Pylimas atseis daug pigiau ir jis supilti bus ne sunku, nes ežeras yra negeas. Giliausia vieta yra 10 metrų.

300 numerių «Naujosios Romuvos»

«Naujoji Romuva», iliustruotas savaitinis kultūros gyvenimo žurnalas išleido trys šimtajį numerį. Šis numeris gausiai iliustruotas žurnalo bendradarbių fotografijomis ir patiekia skaitytojams įdomių ir svarbių straipsnių. Tais trimis šimtais numerių «N. R.» jau yra išvairiusi gilią vėgą Lietuvos kultūriniam gyvenimui ir yra užsipelnčiusi gilią pagarbos ir pasitikėjimo.

Lietuvių kambarių apdovanojimas auksčiausia dovana.

Amerikoj, netoli Bostono, buvo suaruota žemės ūkio paroda. Lietuviai parodoje turėjo du kambarius. Jų vienas vaizdavo Lietuvos samanotą laisnelę, kurioje buvo įrengtos lietuviškos staklės ir verpiamas ratelis. Staklės ašdė jo lietuvių audėjų, o antra verpė ratelį. Tai amerikiečiams labai patiko, nes jie tokių darbų niekur nėra matę. Už tai lietuvių kambarius buvo apdovanojama auksčiausia dovana. Į lietuvių kambarį buvo vedami mokiniai ir jiems buvo aiškinaama, kaip lietuvių senovėje darydavosi drabužius.

Kitos tautos taip pat turėjo savo kambarius. Vokiečiai gavo antrą dovaną, o lenkai trečią.

Pabaltijo šachmatų turnyras Kaune

Lietuvos šešmatininkų sąjunga daro Žygių suorganizuoti Kaune Pabaltijo krovų šachmatų turnyrą. Turnyre dalyvaus Lietuva, Latvija ir Estija. Jei Lietuvos šešmatininkų sąjunga tam reikšmi pavyks gauti lėšų, tai turnyras įvyks 1937 metų sausio mėnesį.

«Drobė» plečiasi.

Amerikos lietuvių įsteigta Kauno gelumbių fabrikas «Drobė» nuolat plečiasi. Siemet pastatyta nauja didelė moderniška patalpa audykliai bei verpyklai. Žadama remontuoti senas patalpas. Dabar vyksta naujų mašinų ir 10 staklių montavimas. Mašinos moderniškos, paskutinio modelio. Prie montavimo sėkmingai dirba ir du aukšt. tech

nikos mokyklų baigę technikai — mechanikai, iš kurių fabrikas tikisi turėti gerų specialistų.

Ryšių su fabriko praplėtimu, gavo darbo kelias dešimtytis darbininkų.

Darbininkų vaikai nori būti artistais.

Prie Kauno darbininkų teatro, kurį veda p. V. Bičiūnas, suorganizuota mažųjų vaidintojų grupė. Pažymėtina, kad šioje grupėje jau įsirašė apie 60 jaunųjų vaidintojų, iš jų didesnę pusę mokyklinio amžiaus darbininkų vaikų.

Mažieji mokomi deklamuoti eilėraščius, taisyklingai kalbėti. Gabesnieji bus atrinkti ir panaudoti vaidinimams. Mažieji nori būti artistais ir jie tiksliai siekiant pasiryžę visas kliūtis nugalėti.

Padidėjo darbai Kauno baldų dirbtuvėse.

Paskutinį mėnesį gana smarkiai padėjo dirbti darbus Kauno baldų dirbtuvėse. Padidėjus darbus, daugelis baldų dirbtuvių naujų darbininkų nesamdė, bet prašo darbo inspektorius leisti dirbti viršvalandžius. Prašymai motyvuojami tuo, kad darbų padidėjimas esą laikinas reiškinys ir, be to, greitu laiku negalima rasti tinkamų kvalifikacijų darbininkų.

Mažėja darbininkų nusiskundimai.

Prieš kurį laiką buvo labai daug pramonės įmonėse dirbančių darbininkų skundų. Dabar darbo inspekcijos ir Darbo Rūmuose pramonės įmonėse dirbančių darbininkų skundų sumažėjo. Tas reiškinys paaiškintamas tuo, kad dauguma pramonės įmonių susitvarkė ir esamus nenumatytus pašalino.

LIETUVIS

— GYVENIMO VEIDRODIS.

St. Vancevičius.

Garsonietė.

(tąsa iš 45 Nr.)

Genė norėjo parodyti ji besimoldžiančiai motinai, tačiau nedrįso ir vėl persekiojosi savo žvilgsniais. Per pakelimą ir jis atsiklaupė. Atsiklaupė, nuženktė galva ir vėl paskendo mintyse. Dabar Genė negalėjo jo gerai matyti. Žmonės užstojo. Ji atsistojo. Keistas vyriškis pakėlė galvą ir irgi atsistojo. Aplink visi kiupo, todėl jis ją greitai pastebėjo. Ją žvilgsniai sustikto. Kels tas vyriškis lyč iš miego pabudęs, perverė ją keistu ir kiliu žvilgsniu. Genė neišlaikė ir nuleido akis. Vyriškis dabar žiūrėjo tiesiai į ją. Jo žvilgsnis buvo toks tvirtas, kad ji nedrįso pakelti akių nuo maldaknygės. Ji vėl greitai atsiklaupė. Keistas vyriškis nesiliovė žiūrėti į ją.

Ji jo niekad niekur nebuvo mačiusi.

Pamaldoms pasibaigus Genė su motina įsimaitė į miną ir kartu išėjo į bažnyčios. Nepažįstamas vyriškis

kažkur buvo dingęs. Genė kelis kart atsigrįžo, dairėsi, akimis ieškojo jo tarp besiveržėnčios minios, bet jo niekur ne simatė.

— Ko tu dairaisi, Genė? — paklausė motina.

— Aš?... Aš taip sau... Čia buvo kažkoks keistas vyras, — lyg sumišusi aiškino Genė.

— Koks vyras? Kur tu jį matėi? — Aš jo nepažįstu... Buvo bažnyčioje.

— Matai, nesimeidai bažnyčioje, o varnas gaudai! — baršė motina.

Genė su motina sustojo aikštėj prie bažnyčios. Jos šmė garsiai ginčytis, atkreipdamos žmonių dėmesį. Matyti, nieks čia jų nesuprato.

Iš minios vėl pasirodė ankštas, lieknas vyriškis. Tas pats, kurį Genė matė bažnyčioje. Genė staiga nutverė motinai už rankos ir pusbalsu sušuko:

— Štai jis!

Vyriškis grįžtelėjo į jų pusę ir su stoji už poros žingsnių nuo jų. Jis

mandagiai pakėlė skribelę.

— Atsiprašau, jei neklystu, Tautos Lietuvaite? — pasakė jis grynai lietuvių kalba ir truputį nusilenkė.

Genė paraudo kaip žarija. Motina iš džiaugsmo ir nustebimo išplėtė akis:

— Tai Tamsta lietuvis? O aš maniau, kad niekad čia daugiau nesusi-tiksusi savo žmogaus. Dievuliau mano, koks čia krūstas.

Nepažįstamas vyriškis prisitarino ir pasveikinė, pasakęs savo pavardę. Genė visiškai išsiblašė ir nieko nepamato. Ji dar daugiau nustebo, kaip motina, kad šis keistas vyriškis buvo lietuvis.

Užsimėzė kalba. Nepažįstamasis pasiskakė neseniai atvykęs iš kažkokio Brazilijos krašto į Porto Feliz ir teikė čia darbo. Gyvenas miestely tik trečia diena. Ruskiene papasakojo apie savo bėdas ir vargus cukrauvėndrių fazendoje, kvietė užteiti pas savo į svečius. Jiems busią labai malonu pasikabėti.

Genė visą laiką tylijo. Ji nedrįso nė žodžio pratariti. Jai buvo gėda, kad ji į jį visą laiką žiūrėjo bažnyčioje, sekė akimis kiekvieną jo judesį. Paskui jo tokie keisti žvilgsniai.

Kada jis motinai pasakojo apie save Genė akis sekė jį. Iš po tankių blakstienų Genė akys žerėjo, kaip žvaigždutės. Širdies gilumoje ji džiaugėsi, o kada motinos prašomus jis pažadėjo tikrai juos aplankyti Genė vos galejo pasiekti savo susijaudinimą ir džiaugsmą.

Parėjusi namo Genė ilgai negalėjo užmigti. Ji vartėsi lovoje nuo vieno žono ant kito. Jos akys stovėjo to keisto lietuvių paveikslais. Ji stelojosi, kad neįsimetų jo nei vardo nei pavardės. Tas keistas vyras į jos jauna sielą įnešė kažką nepaprastą. Ar jis tikrai ateis kada, galvojo ji sau viena. O kaip ji būtų laiminga nors dar kartą jį pamatiusi. Juk jis «savas žmogus» — lietuvis. Ir dar toks rimtas, mandagus ir malonus, nors truputį keistas.

IV.

Nuo susitikimo prie Porto Feliz bažnyčios praėjo dvi savaitės, tačiau Genė tap laukiamas naujas pažįstamas nesirodė. Ji kasdien krintosi, kan kinosi, blogai miegojo. Negalėjo pati suprasti kas su ją pasidarė.

(b. d.)

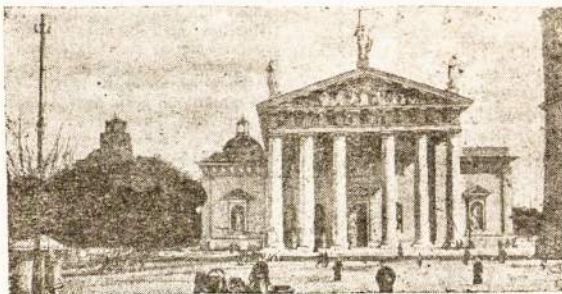

Idomios ivairenybės apie Vilnių.

Vilniaus miestas stovi prie Neris upės, ten, kur į Nerį įteka Vilnios upelis. Apylinkės labai gražios ir žavėjamos. Ypač gražina vaizdą didingi Paberio kalnai, Gedimino pilies kalnas ir Trijų Kryžių kalnas. Šiuo metu Vilniaus miestas užima 10.400 hektarų plotą. Gyventojų jame yra 207.117, įvairių gyvenamųjų trobesių 8.071. Todeli palyginus jį su Lietuvos laikinąja sostine Kaunu, Vilnius yra žymiai didesnis, nes Kaunas 1934 m. užėmė tik 3.982 ha, o gyventojų turėjo apie 130.000. Vilniaus gatvės ir aikštės užima 389 ha plotą. Visų Vilniaus gatvių tinkle sudaro 281 kilometrą (Kauno gatvės sudaro per 200 km. ilgio), iš kurių tik 142 km. išgrįstų ir 139 kilometrai neįgrįstų, kurios skęsta purvynuose. Vilniuje yra du nuotuliniai teatrai, 1 vašaros teatras ir 1 žydų teatras ir 12 kinematografų. Visas Vilniaus miesto nejudomasis turtas vertinamas 87 milijonus 252.861 zlotų, o skolų miestas turi net 20 milijonų 395.701 zlotų. Iš to matyti, kaip «gerai» lenkai šeiminkauja užvertoje Lietuvos sostinėje.

Vienintelis, kuo dar gali pasigirti Vilniaus miestas, tai gražiosios katalikų bažnyčios, įvairiais laikotarpiais pastatytos Lietuvos kunigaikštų, garsių didikų ir pačių Vilniaus gyventojų. Vien seniausių ir gražiausių yra garsioji Vilniaus katedra, kurioje buvo palaidotas Vytautas Didysis ir kai kurie kiti Lietuvos valdovai. Šiuo metu katedra yra remontuojama (jau kelinti metai lenkai ją remontuoja, bet vis negali užbaigti, nes sakosi neturį reikiamų lėšų). Labai graži yra šv. Onos bažnyčia, statyta Vilniaus miesto am tininkų lėšomis. Šv. Petro bažnyčia yra viena gražiausių Lietuvoje ir Lenkijoje. Jos vidus išpuoštas daugybe statulų, kurias padarė įvairūs garsūs dailininkai, gipsininkai ir kitokiais ornamentais (rastais) brangiais paveikslais ir šilip vertinamais pagrafinimais. Šią bažnyčia labai mieliai lanko svetimų kraštų keliautojai, laikraštinkai, dailininkai ir kitokie Vilniaus svečiai. Visi lieka sužavėti jos gražumu ir nuostabių puošumais. Gražios ir istoriškos bažnyčios: šv. Mykolo, šv. Jono, Aušros Vartų, kurioje yra stebuklingasis Dievo Motinos paveikslas, ir kitos bažnyčios. Dabar lenkai tik ir didžiuojasi prieš svetimšalius,

kad Vilnius turi daug bažnyčių ir istoriškų paminklų, bet nieko negali parodyti, ką jie būtų Vilniuje pastatę ar sukūrę. Viskas, kas puošia ir gražina Vilnių, yra amžiais sukurta lietuvių rūpesniais, jų lėšomis ir pastangomis.

Paverčio Vilniaus katedra.

Aeroklubas jau turi 10 lėktuvų.

Pasibaigus vasarai, pasibaigė ir civilinės aviacijos darbų sezonas (laikotarpis). Ta proga Aeroklubo vadovybė pastatė spaudos atstovus ir per juos pafinormavo visuomenę apie Liet. civil. aviacijos gražią pažangą ir naujus užsiimimus. Pranešimus padarė Klubo pirm. prof. Z. Zemaitis, sklandymo komiteto pirm. Pyragius ir sta. kap. Tomavičius. Šiemet Aeroklubo įsikijo keleivinių lėktuvų ir su juo atliko svarbių skridimų. Taip pat įsilyta aukštoji pilotų lėktuvų «Kregždė». Šiomis dienomis bankis moketi pinigai už tik nupirktus bankis lėktuvus iš Lietuvos karo aviacijos. Šie lėktuvai Aeroklubui bus labai naudingi civilinių lėktuvų mokymui.

Padaryta pažanga ir sklandymo srity. Pamininti devyni nauji sklandytuvai. Sklandymo komiteto pirm. J. Pyragius beveik dvigubai pagerino sklandymo rezervą ir Lietuvai laimėjo ketvirtą vietą pasauli.

Šiemet sutvarkyta Dariaus — Gi-

rėno žuvimo vieta ir baigiamas įrengti jų kūnams palaidoti mauzoliejus. Šiomis dienomis iš naujo bus apvarstytas klausimas, kur statyti jiems paminklą.

Toliau norima plėsti visuomenę sklandymo idėjas, mokyklose sudaryti būrelius, dėstyti jiems aviacijos pagrindus ir plėsti avio modelizma. Tokios pamokos jau įvedamos Kauno technikos mokykloje, bus sudarytas sklandymo fondas.

Aeroklubas dabar turi jau 10 lėk-

tuvų. Numatoma atein. metais įsigyti dar penkis lėktuvus. Dabar klubas turi ir apie 40 lėktuvų, kitais metais numatoma turėti 50 — 60, o po trejų metų jų bus iki 100.

Sklandytojų per trejus metus paruošta: 135 A klasės, 73 B kl. ir 58 C klasės.

Tai tokia graži pažanga daro Aeroklubas Lietuvos erdvės užkariavimui.

Visa Lietuva paminėjo Vilniaus pagrobimo sukaktį.

Spalio 9 d., visa Lietuva paminėjo Vilniaus pagrobimo 16-ąsias metų sukaktuves. 12 valandą visoje Lietuvoje vienai minutei sustojo visas judėjimas. Visur buvo suruoštos paskaitos, atitinkami vaidinimai, pranešimai. Tai dieną visa tauta susikaupė, dar kartą pakartojo savo nepalankią patyrimą atvaduoti savo sostinę ir išlaisvinti kenčiančius brolius.

Lietuvos darbininkija kartu su visais taip pat gausingai paminėjo šią liūdną sukaktį. Visuose darbininkų kultūrinuose klubuose buvo suruoštos paskaitos, koncertai. Minėjimų metu visų kultūrinių klubų salės buvo kimė te prikimos darbininkijos.

Kaune, centriniame kultūriname klube, sukakties minėjime dalyvavo apie 500 žmonių. V. Bidiūnas skaitė paskaitą apie Vilniaus kraštą ir jo vargus. Susirinkusieji priėmė protesto rezoliuciją dėl mūsų brolių persekiojimo.

Be to, minėjimo metu buvo deklamacijos, buvo parodyta Vilniaus krašto vaizdų. «Dainos» draugijos charas pafinavo minėjimui pritaikintų dainų.

J. Ruzgas.

Darbininkas.

Suskaituos mano dienos nuo gimtosios valandos... Ach, šimtai tokių — ne vienas Klumpa po našta skriaudosi!

Ko vargstu aš? Ką svajoju? Gal čia laimę suradau?... Lietuvos laukų artojas Iš tėvynės išskridau...

Aš — nesakalas pakilti į skaisčius nielas erdves, Pūslėmis delnai sutrinti... Nepažįsta pats savęs...

Kasam kalnus, griovius kasam. Ryt poryt čia plauks laivai! O už savo darbą našų, nielas broli, ką gavai?

Mes pastatėm daugel rūmų, Prieš akis nauji planai, O j mūsų peino sumą veidus dažo peilenai...

Aš metu tuščias sąvones: skęskit prakaito lašuos! Tikėtai tyrą darbo melę aš krintinėje nesuos.

SKELBKITES

TIK „LIETUVY“

Leit. Liapidevskis—Ldovakis.

Iš karo lakūno užrašų.

(taša iš 45 Nr.)

Skraidyti buvo neįmanoma. Aerodromas buvo visas apsemtas vandeniu ir atrodė tik koks didelis ežeras.

Dabar pasidarė ilgos ir nuobodžios dienos.

Prieš didžiąją savaitę mano vadas perdavė man ekaadrių ir pats išvyko į Orientburgą. O mane kankino skaudus ilgeys.

Ir štai, kartą, nemigio naktį aš parašiau Varin laišką... Parašiau višką, ką aš pergynau be jos. Ką aš mėščiau ir, pagaliau, prisipažiau meliėje...

Tamtomis, persunkiusiems realy be, gal būt ir juokingai atrodė mano meilės išpažintis, bet Jūs supratumėt ir sutiktumėt su manimis, jei bent kartą jūs pamatytumėte mano Varį...

Laiškas, žinoma, buvo ilgas ir platus. Ir pats nesupratau — ką ir kaip aš rašiau. Laiškas buvo karštas ir jukinančiai parątytas. Rodos, kad ra-

šiau ne rašiau, bet savo krauju.

Atsakymo laukiau dvi dienas; — nieko nebuvo...

Trys, keturias, penktos dienos... Neį balsai!

Velykas sutikome pas generolo Faidišą. Mano kaimynai ir bučiuvoji, ir gėrė ir linkaminoši, o aš, už velykino stalo sėdėjan kaip laidotuvas. Ir kas linkamiau darėsi mūsų ratejys, tu liūdniau buvo mano sieloje.

Pagaliau neišlaikiau «fronto» ir su kletu nusistatymu nuvažiavau į aerodromą: «Dabar devynios valandos ryto, dešimta būsiu pas Varį... Nutartai Daugiau lūkti nėra įgų. Negaliu, negaliu...»

Mechanikas net akis išplėtė išgirdeš, kad paruošti man lėktuvą. Greitai motoristai man paruošė lėktuvą ir po minutės «Farsalis» staugė ir visas drėbėjo bandant motorą.

Visas aerodromas buvo padengtas purvynu, bet mano dabar buvo tokia nuotaika, kad joks oras manęs negali

sulaikyti. Aš negalėjau įsivaizduoti Velykų be Varios...

Motoristas Voronovas, Velykų proga gerokai truketelėjęs, prašė, kad pasitūčiau jį su savimi. Aš, žinoma, sutikau, nes nutūpus Arske, būtinai reikėtų kam nors užsukti propelerį.

Skubiai apsivilkome kailiniais kom bituzonais, užsidėjome poalmius ir įsigeroginome į lėktuvo kabinas. Viskas tvarkoje. Motoras patikrintas. Prieš išėjęs diržais daviau ženklą, kad ištrauktų iš po ratų kaladėles. Pilnas gazas ir Farsalis nuplaukė iš laivos po purvyną. Patraukiau už vairolezdės ir Farsalis atplyšo nuo žemės.

Ir štai prasidėm lauką, artilerijos kareivines, priemestį, Samosirovo kaimelį ir nedidelę aukštumoje patraukėme išilgai plento, Koščiakovo, Ulanovo ir Mešos upės link...

Kur-nekur matėsi sniegas, pilkieji laukai, juodoji žemė, nuogi miškai... Toliau, toliau... Altimetras rodo 1500 metrų aukštį.

Via liečiau įčiau sienka po mumis žemė, kiekvienu minutė virsta amžinybe, o mano nerimas darosi vis didesnis ir didesnis. Greičiau, greičiau... Ach kad tai būtų «Spadas»! Tačiau «Spa-

do» nėra ir prisieina skristi tuo, ka yra. Štai — ten ir Arskas... Mano gimtinė! Ten kažkur ir Varia... Ach, kaip lėtai skrendu, o čia dar ir prie šingas vėjas...

Varyte, brangioji! Argi tu negirdi mano motoro ūžesio? Aš skrendu pas tave ir noriu tave pasveikinti su šventėmis, noriu triš kartus pabučiuoti tavo valkiškas šventingas lūpas! Taip triš kartus! Viena, antra, trečia...

Jau ir Arskas, laikas leistis. Išrinkau aikštę ir, padaręs aplink miestą ratą, laimingai nutūpiau.

Greitai išsokau ir kuone bėgdamas pasileidau miesto link. Antroji gatvė... Staiga mano širdis tarytum sustojė pla kusi — iš tolo pažinau Varia... Ji dapsiprotejo, kad aš atskridau ir išėjo manęs pasitikti.

— Varia, Varytelė! Gavote mano laišką? Kodėl neatsakėte? — užpludo ją mano klausimai. Ji šypėjo, o jos akyse blizgėjo kristolinės ašaros.

— Varyte, brangioji! Mano, jūs verkiate?

— O jūs?

(b. d.)

Vietos lietuvių gyvenimas.

Lietuvių Moterų D-jos Brazilijoje ketverių metų sukaktuvės.

Šiuo momentu sukako ketveri metai, kai São Paulo mieste įsteigė Lietuvių Moterų Draugija Brazilijoje. Apie jos nuveiktus darbus plačiau neminėsiu nes tai savo laiku buvo rašyta spaudoje D-ja savo veikloje nepadarė to triukšmo kaip kitos kai kurios cionykštės lietuvių organizacijos, intriguojamos prieš atskirus asmenis ar kolonijos prieky stovinius žmones, bet savo tyliu darbu yra gana plačiai užsirekomendavusi. Yra suruošiusi savo narėms ir platesnei visuomenei keliolika paskaitų, pastebėjusi keletą vakarų su gražia programa, davusi aukų lietuvių mokykloms ir bažnyčioms. Be to, yra Lietuvių S-gos Brazilijoje ir Cruzada pro Infancia narys, ir tuo pačiu prisideda, vieną padeda lietuviškai veiklai, ir antroje atstovauja savo tautai moteris brazilų tarpe.

D-ja minėdama savo gyvavimo ketverių metų sukaktį lapkr. mėn. 8 d. D. L. K. Vytauto mokyklos rūmose suruošė savo narėms ir kviesiems svečiams arbatėlę, į kurią atsilankė p. Konstas Gaucys su kitais konsulato valdininkais, kolonijos kapelionas kun. Ragažinskas, Latvijos konsulas su ponia, visi lietuvių mokytojai, be p. Nalivaikienės, ir kiti žymesnieji kolonijos veikėjai ir daugybė šiaip svečių.

Prie stalo visų pirma kalbėjo D-jos pirmininkė p. L. Majnė, sveikindama ir dėkuodama svečiams už atsilankymą, trumpai nušviesdama D-jos veiklą ir pabrėždama, kad D-ja galėtų kur kas daugiau nuveikti, jei inteligentės moterys nebijotų viešo darbo. Toliau kalbėjo p. pona konsulas Gaucys, sveikindamas ir linkėdamas D-jai visa geriausio ir džiaugdamasis, kad ši D-ja kitų kai kurių organizacijų, kurios savo tuščių triukšmingumu bei užsispyrimu daugiau kenkia lietuviškam darbui, negu padeda. Taip pat sveikino D-ja kun. Ragažinskas linkėdamas jai gyventi ir augti bei piktis, tiek veiklai, tiek narių skaičium. Keletą gražių žodžių pasakė p. Remenčionė ir konsulato sekretorius p. J. Čiuvinškas. Gražiai solo padainavo keletą dainų p. Eldrigovičius, p. Pažera pagrojo smuiku.

Kun. Ragažinskiui vedant visi svečiai padainavo keletą liaudies dainelių. Vaisių dalyviai buvo nufotografuoti ir linkėdami D-jai ilgiausiu metų išsikirstė.

Svečias.

NUPIRKO MOKYKLAI GAUBLI.

Mūsų mokyklos dar neseniai įsikūrusios, ir joms dar daugelio dalykų trūksta. Su pasitenkinimu tenka pastebėti, kad mūsų mokyklų išlaikymu ir patobulinimu rūpinasi patys tėvai. Negalime nutyliėti apie neseniai įvykusią faktą Villa Anastazijoje, kur lietuvių mokykla yra bene sunkiausioje materialinėje padėtyje.

Vienas iš mokyklos mokinių tėvų p. Stasys Jonaitis matydamas, kad mokykla iš savo lėšų neišalki įsigyti gaublio (globo), nutarė jį mokyklai uždirbti. Tam tikslui jis savo iniciatyva ir atsakomybe pastenė laikyti per vakarus mokykloje bufetą ir jo peiną skyrė gaubliui n.pirkti. Laikė keturių vakarų jis uždirbo 204\$900. Už 171\$000 jis nupirko gražų gaubį ir padovanojo mokyklai, o likusius pinigus taip pat atidavė j mokyklos kasa.

Reikia pastebėti, kad bufeto laikymas reikalauja nemaža vargo, sumanumo, sąžiningumo ir pasiaventimo, tad aišku, kad šis p. Jonaitis darbas yra

nemažas ir auka labai brangintina. Dėkodami p. Stasiui Jonaičiui už auką kartu norime paskatinti ir kitus tėvus daugiau pasidarbuoti, pasiaukti mokyklai, jei ne panašiais darbais, tai bent reguliariai sumokant mokesį už mokslą.

D-ro Jono Basanavičiaus
M-los Tėvų Komitetas.

EGZAMINAI VILLA ANASTAZIJOJE

Lapkričio 10 d. D-ro J. Basanavičiaus mokykloje įvyko išleidžiamieji portugalų kalba egzaminai. Egzaminus laikė 4 lietuvių ir 12 vengrų mokyklų mokiniai. Egzaminams vadovavo inspektorius p. Gabriel Pelicottti, dalyvaujant portugalų kalbos mokytojoms ir mokyklos vedėjui Ed. Pažerai. Mokiniai buvo egzaminuojami iš portugalų kalbos, aritmetikos, geografijos ir istorijos. Iš 16 mokinių egzaminus išlaikė tik 5 mokiniai. Tame skaičiuje visi 4 lietuviai ir 1 vengriukas. Egzaminai buvo nelengvi, bet lietuvių mokiniai, dėka tinkamo jų portugalų kalbos mokytojos paruošimo, išlaikė. Tenka pasidžiaugti, kad mūsų mokykla gražiai veikia ir sugeba tinkamai paruošti savo auklėtinius tolimesniai gyvenimui.

E.

BOM RETIRO SPORTININKAI RENGLIA KONCERTĄ—BALIU.

«Lithuanijos» Bom Retiro skyrius rengia didelį koncertą — baliu su gražia ir įvairia programa. Koncertas — balius įvyks šio mėnesio 28 dieną 12. Namų salėje, rua Bandeirante 92. Pakvietinus prašoma pasirūpinti iš anksto nes vietoje nebus gausiai.

Koncertinę programą ruošia p. J. Stankūnas, kurioje dalyvauja žymesni mūsų kolonijos dainos meno pajėgos.

Rep.

«RYTO» DRAUGIJOS VAKARAS.

Už praeitą šeštadienį lietuvių jaunimo organizacija «Rytas» surengė vakarą «Lexa Lombarda» salėje, kur buvo surengtas didelis P. Valčiūno vakaras «Nuodėmingas Angelas». Surengta vidutinė. Kalkurte artistai savo roles atliko visai gerai.

Publikos buvo gana daug, tik gaila, kad mūsų publika mažai tesigilina į vaidinamo veikalo turinį ir jo nenori suprasti. Daugelis vaidinimo metu garbiai kalbėjėsi. Visos dramatinės scenos publikai atrodė komedijomis, iš kurių ji pasigardžiuodama juokėsi. Tai menko išsilavinimo ir blogo išauklėjimo žmonių pažymis.

Nors žmonių buvo daug, bet kaip teko girdėti, vakaras pelno nedavė, nes visi pinigai išleisti salei, scenos reikalams, artistų rūbams, dekoracijoms ir kt. Gaila trūso, kada jį atiduodame svetimiečiams.

Kyrtietis.

GREITAI IŠEIS NAUJAS «VILTIES» ŽURNALO NUMERIS.

Teko patirti, kad jau ruošiamas spaudai naujas «Vilties» žurnalo numeris. Tai busias paskutinis šių metų numeris. Nuo ateinančių metų pradžios «Vilties» žurnalas žada eiti normaliai, kas mėnesį.

Pasirūpinkime ateitimi.

S. R.

Gyvenimas rieda, kaip sraunus upės vanduo ir nepasijunti žmogus, kaip tavo gyvenimo tekė nešioja iš vienos vietos į kitą. Tiesna, vieni ieško prabangos, kiti dėl įdomumo, kaip jie sako, pamatyti pasaulį, o daugelis ieško karmo duonos, kur gali lengviau ir greičiau jį rasti. Ir žmogui ne vien rūpi pasisotinti šiai dienai, bet pagalvoti ir apie rytoj, kaip išsimaitinsi patsai ir išmaitinsi savo šeimą per mėnesį, metus ar keturis metus, kol užauginsi visus mažučius. Tad duonos kąsnis už viską yra brangesnis. Jeigu sotas ir esi materialiai gerai aprūpintas, tai esi ir sveikas ir energingas ir visiems reikalingas. Tačiau jeigu positenkinti tik šios dienos gyvenimu, tai stovi ant smėlio pagrindo ir rytojais yra tausus. Pastaruoju laiku, pradėdama daugiau rašyti ir kalbėti, kad prieštastini visų negerumų yra skurdas, kad reikia susirūpinti pagerinimu ekonominio gyvenimo. Valstybė ir tauta yra tik tuo met stipri ir galinga, kuomet turi gerą ekonominį pagrindą. Ekonominis gerbūvis susirūpinusios visos pasaulio tautos ir valstybės ne tik dėl to, kad pagerinus savo tautiečių ekonominę padėtį, bet ir dėl to, kad pati tauta būtų stipri. Nes nuo kultūringo ir racionalaus ūkio tvarkymo pareina jos pačios gerovė. Todėl ypatingai stengiamasi padėti prekybos, pramonės įstaigoms bei kitoms organizuotoms ūkio sritims. Didelis įvykis Lietuvos ūkio istorijoje buvo tas, kad kooperatinės organizacijos, valstybės paremiamos, sugebėjo iš-

siųsti Lietuvos žemės ūkio produktus be prieikarinio Rygos, Liepojaus, Karaliaučiaus, Dancigo uostų tarpininkavimo į pasaulinės rinkos centrus, tuo tarpu kai pavleniams asmenims vargu tai būtų pastiekiami.

Todėl, kaibant apie mūsų išieiviją, tenka pabrėžti, kad jai ypač yra svarbu turėti gerą ekonominį pagrindą, kuria kaip tikslai ir yra prieštastini išsilaukimo mūsų tautiečių po visas pasaulio dalis. Čia, São Paulo, mūsų emigracija sudero skaitingą vienetą, kurios pagalba galima daug nuveikti ir daug pastiekti jos pačios naudai. Iki šiol čia turime vienintelę kooperacinę organizaciją «Grūdą», kurios tikslas padėti mūsų išieiviams kolonizuotis ūkluose, burti juos į lietuviškas kolonijas. Taip pat tenka patirti, kad kas kart kyla didesnis susidomėjimas steigimu ir daugiau panašių organizacijų, kurios apimtų daugiau miesto gyventojus. Tai gražas ir sveikintinas reikalas, nes ekonominio pobūdžio organizacijos yra gražas ateities rytojais, kadangi jos turi plačiausią savo erities dirvą ir gali tikėtis visų pasauliečių žmonių pritarimo. Nes kiekvienam gyvenimo faktai įrodo, kad jeigu ekonomiškai būsim stiprus, tai ir tautiniai sustiprėsime.

V. ATKOČAIČIO RAŠTAI IŠEIS ATEITIMU METU PRADŽIOJE.

Spaudos draugijai «Šviesa» pradėjus rūpintis nuosavos spaustuvis įsigijimu poeto V. Atkočaičio - Gyčio raštų išleidimas atidėtas. Raštai bus išleisti savo spaustuvių ateinančių metų pradžioje.

Laimėjo visos trys lietuvių komandos su didele persvara: I-ji — 200:104; II-ji 150:111; III-ji — 100:52.

E.

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS

O kiekvieno lietuvių — išievio pareiga skaityti didžiausį, įdomiausį ir pigiausį visoje Pietų Amerikoje savitiraštį «LIETUVIS».

DR. EDITH KOGAN

DANTISTĖ—CHIRURGĖ
Berlyno — Brazilijos universiteto, Burnos ligos. Dirbtinai dantys.

Avenida São João, 613 Ap. 1, 1 and

TIK «LIETUVY» PASISKELBĖS TAMSTA TURĖSIŠIŠ SKELBIMO NAUDA. SKELBIMU KAINOS PRIENAMIAUSIOS.

JAU ŽAIDŽIA PING PONGA.

Lapkričio mėn. 6 d. Sporto S-gos «Lithuania» Villa Anastazijos skyrius žaidė savo pirmąsias ping pongo rungtynes. Ligi šio skyriaus sportininkai tik treniravosi, mokėsi žaisti, vengdami viešo pasirodymo. Šiuo kartu, reikią pasidžiaugti, mūsų jaunieji sportininkai viešumoje pasirodė gražiai ir garbingai. Nieks netikėjo, kad lietuviai, dar visiškai naujokai šiame žaidime, sugebės taip smarkiai supliti prityrusį, vieną iš stipriausių Villa Anastazijos klubą «Guarany» A. F. C. Nors brazilai II-joj ir III-joj komandoje parodė gražesnę už mūsų skūms techniką, bet visa nugalėjo jaunųjų lietuvių valia, pasiryžimas, ištvėrmė. Visas žaidimas prėjo gražioje, draugiškoje nuotaikoje, kas parodo, kad mūsų sportininkai jau moka viešame gyvenime, jei tik nori, gražiai ir sirtarintai veikti, ir mandagiai elgtis. Lai šis gražas pasirodymas lieka paskatiniu lietuviams dar vieną klubą panašiai supliti ir tuo garinti savo ir lietuvių vardą.

Laisvoje ir okupotoje Lietuvoje apsilankius

Iš pasikalbėjimo su adv. J. Bagdžiūnu.

Rugsėjo mėn. pabaigoje ir spalio mėn. pradžioje Vilniuje laukėsi Amerikos Lietuvos olimpiados komiteto pirmininkas adv. J. Bagdžiūnas. Jo kelionės tikslas buvo aplankyti Vilnių, pamatyti pavergtį brolių vilniečių vargus ir rūpesčius, ir užmegsti su jais artimesnius santykius, kad ir jie, nors jų sąlygos ir labai sunkios, prisidėtų prie viso pasaulio lietuvių susivienijimo ir bendravimo. Be to, jis buvo įgaliautas kelių žymiausių Amerikos lietuvių organizacijų vardu pagerbti Vilniuje mirusius kovotojus dėl lietuviybės ir sužinoti, ar tiksliai sunaudojamos amerikiečių lietuvių aukos, kurios nuolat yra siunčiamos iš Amerikos į Vilnių. Vilniuje, tarp kita ko, adv. J. Bagdžiūnas, dalyvaujant dideliam būriui Vilniaus lietuvių, užėjo vainikus ant dr. J. Basanavičiaus, kun. Kraujelio, dr. Aiseikos, inž. P. Vileišio ir Em. Vileišienės kapų. Jam įvykstant iš Vilniaus, lietuvių veikėjai Vilniaus krašto lietuviškų kultūrinių įstaigų ir organizacijų vardu įteikė parvežti Amerikos lietuviams tokią adresą: „Brangus užjūrio broli! amerikiečiai. Pasinaudodami jūsų garbingo atstovo, o mūsų brangaus svečio, adv. Jono Bagdžiūno Borden malonių atsilankymu Gedimino pilies slėuose, siunčiame jums nuosirdžiausius linkėjimus ir nuosirdžiausią padėką už jūsų paramą ir karštai sveikinimą Jus, mūsų broli! ir sesutės. Jus jungia su mumis nemari tėvynės meilė ir galtingas siektimas didžios ateities mūsų tautai. Vilnius, 1936 X 2 d.“

Grįžęs iš Vilniaus, adv. J. Bagdžiūnas Lietuvos spaudos atstovams suteikė pasikalbėjimą, kuriame papasakojo savo įspūdžius ir sulgytino laisvosios ir okupuotosios Lietuvos gyvenimą.

— Tikimės, kad Tasta iš mūsų istorinės sostinės išsivežte nemaža įspūdžių; jdu on butų iš Tamstos išskirti nešališką Vilniaus krašto gyvenimo vertinimą. Taip pat įdomu patirti, koks skirtumas yra tarp laisvosios ir okupuotosios Lietuvos gyvenimo, — buvo pirmas žurnalistų klausimas.

— Tai didelis skirtumas. Laisvoji Lietuva gyva, ji kvėpuoja pilnu laisvės juttu, kupina kūrybinės dvasios, tikėjimo ateitimi, ir kas svarbiausia — spėjama žengianti ūkiško gerėjimo linkme. Tuo tarpu Vilnius, tiek medžiaginiu, tiek dvasiniu morali, pilnas nežuolis ir nepasitikėjimo. Vilniuje tepabarau tik 5 dienas, bet ir to laiko užteko, kad darčiau apie visišką Vilniaus susunkimą, jo visuotinį skurdą ir dvasinę ubagystą. Jau iš pirmos dienos į akis krinta aploista miesto išvaizda, apnūrięs judėjimas, žaibus būriai įkirių elgetų. Žmonės ir tie nebe tiki, kaip laisvojoje Lietuvoje. Dauguma jų skurdžiai apsiręge, apsiablausus atsveidais, atrodo, lyg be tikslo slankiotų gatvėmis. Tai toji grauža negalima lygtinti su Kauno gatvių judėjimu, statyba, švara ir publika. Vilniaus mieste kas trečias-keturias žmogus yra karvelis. Iš to galima spręsti, kad Vilniuje nestingta tik koreivių. Palyginus Vilnių su Kaunu gaunasi toks santykis, kaip kad Kauną lygintume su New Yorku. Žinoma, ne miesto ribų ir gyventojų skaičiaus atžvilgiu, bet judėjimo, švaros ir ekonominio pajėgumo.

— Kokia nuotaika vyrauja Vilniaus lietuvių visuomenėje, ypatingai šiuo ūkiško sunkmečiu ir lenkų valdžios smurto laikais, — buvo paklaustas adv. J. Bagdžiūnas.

Iš Vilniaus lietuvių gyvenimo išsivežiau daug įspūdžių, skaudžių ir labai malonių. Tai žmonės, kurie nežino nusistatymo ir nuovargio. Ypatinai gyvas ir energingas lietuvių jaunimas. Daug nuosirdaus jausmo patyrėu bendraudamas su Vilniaus lietuvių studentija ir kitais lietuiviais. Vilniaus lietuviai veikūs ir pilni iniciatyvos. Tačiau nuolat juntama lenkų

1936 metų Lietuvos Moterų Dijos Bratėlių Valdyba ir Revizijos Komisija: Iš kairės į dešinę revizijos pirm. p. V. Romanskienė, vicepirm. p. E. Aviaševičienė, pirm. p. L. Majienė, revizijos sekretorė p. V. Bratkaušienė, išdėtininkė p. I. Kutkienė ir sekretorė p. E. Anulienė.

valdžios persekiojanti ranka, neleidžia laisvai jiems dirbti tautinį kultūros darbą. Lenkams labai nepatinka, kad lietuviai tiek medžiagiškai, tiek dvasiniai už lenkus yra pažęsėni. Ypatinai medžiaginiame lietuvių pakilime lenkai stengiasi įžūrėti Kauno paramą. Esą, pasak lenkų, šie Kauno kapitalai pasiryžę suduoti mirtingą smūgį lenkiškumui Vilniuje. Tačiau kai kurie lenkai, su kuriats man teko susitikti stengiasi įtikinti, kad Vilniuje ir okupuotame krašte lietuvių esą labai mažai. Iš šių dviejų nesuderinamų tvirtinimų aš tegaliu padaryti išvadą, kad pastarasis tvirtinimas yra tik sąmoningas užsienio lietuvių klaidinimas. Šį mano spėjimą patvirtina ir ta aplinkybė, kad Vilniuje galima kiekviename žingsnyje užtikti lietuviškai kalbančių žmonių. Tiesa, gatvė ir kitojo viešesnioje vietoje lietuviškai kalbant ne dauz išėirsi, bet prakalbinus lietuviškai tokius lenkuojančius gatvės praetivius dažnai gausi atsakymą lietuviškai. Vilniuje yra daug iš svetur atsiųstų valdininkų, kurių, tiesa pasakius, nemėgsta ir lenkiško nusistatymo vilniečiai gyventojai. Įdomi kai kurių lenkų pažiūra į Lietuvą — Lenkijos santykius.

Man teko tuo klausimu išsikalbėti su keleta lenkų, kurie daugumoje linkę, kad Vilnius būtų prijungtas prie Lietuvos tik su sąlyga, kad turėtų plačią kultūrinę autonomiją. Esą, Vilnius ir prie geriausiu Varšuvos pastanaų, o jų dėja, maža, negalėtų išvystyti tokio ūkiško lygmens, kaip būdamas Lietuvos valdoma. Vilniaus lenkai atvirai nepatenkinti Varšuvos režimu ne tik todėl, kad jų ūkiško gerbuvio per maža rūpinamasi, bet ir todėl, kad į Vilniaus administraciją stengiamasi atsistieiti iš svetur išstikimų valdininkų, kurių tinkamumas sudaro ne to krašto žmonių reikalų pažinimas, ne sąžiningas pareigų ėjimas, bet akla ištikimybė Varšuvos režimui ir pataikavimas siau-

ram dvarininkų luomui. Vilniečiai lenkai tvirtina, kad Vilniuje laikoma tiek daug kariuomenės todėl, kad nepasitikima vilniečiais, net gi lenkais. Esą, Vilniaus gyventojai mato, kas per grovė pas juos ir kokia už vadinamų Lenkijos sienų, Vilniaus krašto gyventojai, neišskirian ne lenkų, pasak jų pačių, daugumoje orientuojasi vieni į Sovietų Rusiją, kiti į nepr. Lietuvą. Lenkai tai mato, supranta ir už tai smurto nori vilniečių dėmsėi nuo to nukreipti, tačiau tas jiems vargu ar pavyks. Niekur pasaulyje nepraktikuojamas net gi negirdėtas žiaurumas, valdžios viršūnių sauvalinimas, sukels dar didesnę pasipriešinimą. Kultūros, švietimo ir ūkio įstaigų bei draugijų uždarinėjimas, radio priimtuvų atėmi-

kurios su pavydu seka jos gyvenimą ir į ją linksta. Jei nepr. Lietuvos ūkiškasis ir kultūrinis lygmuo pakiltų bent dvigubai aukščiau, į jį natūraliai veržtųsi visas Vilniaus kraštas. Jo veržimasi į Lietuvą nesulaikytų jokia jėga, jokia Lenkijos įtaka. Šiuo būdu Vilniaus grąžinimo klausimas pats savaimė išsispresūtu.

— Jus palietote laisvosios Lietuvos kultūrinį ir ūkiškąjį gyvenimą. Maionėkite pareikšti savo nuomonę apie laisvosios Lietuvos gyvenimą, jos daroma pažangą, kilimo perspektyvas ir pastebimas spragas.

— Mane, pamąčiusį Lietuvą po 47 svetur praleisto meto, maloniai nustebino ir nukaitino nuosirdžiu džiaugsmu faktas, kad tas kraštas, kurį paikau sunkioje svetinųjų priespaudoje ir kurios labai svetur gyvendamas nesigalėjau savo jėgų ir darbo, šiandien gyvena tikru laisvės ir kūrybos gyvenimu. Per 18 metų iš karo degesių sukurti valstybės, atstatyti nuainita krašto ūkį, visuotinio ūkiškojo spaudimo sukury išlaikyti ekonominę pusiausvyrą — tai gali tik tauta didžiai užgrūdinta, pilna kūrybinio nusiteikimo ir noro būti laisva. Visa čia mane, savon tėviskėn sugrįžusį, girdai sujaudino: ir skambai lietuviška daina, ir savas, suprantamas žodis, ir nuosirdus Lietuvos karys, valdininkas, lietuviškas gatvės pavadinimas ir visa — visa... Lietuvos gyvenimas yra gyvas, jos pažanga didėte, šalies ateitis tikra. Aš tikiu, kad po 10 metų tokių tempų tolydžio gerėjimo gyvenimo šalis įgis kitą veidą ir į prilygs kitoms, šimtametis savo kultūrą turėjusioms tautoms, baigė savo pasikalbėjimą adv. J. Bagdžiūnas.

Tsb.

Dovanos mūsų skaitytojams.

Vistems „Lietuvio“ metiniams prėnumeratoriams, kurie užsisakys laikraščių 1937 metais ir atsisp pinigui ligi šių metų gruodžio 1 dienos išsiusime dovanų DIDELĮ METRAŠTĮ-KALENDORIŲ, 6 milreisių vertės.

Kadangi metraščių turine apribotą skaikų tai norintieji šių braugų ir gerą dovaną gauti privalo pasiskubinti su prėnumeratos pristatimu.

Pingus prašome siųst įvertintu laišku (valor declarado) šiuo adresu: „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1764, nurodant tikslų savo adresą, vardą ir pavardę.

Administracija.

LIETUVIS SIUVĖJAS

ALEKSANDRAS BAGDONAS.

Diplomuotas Rigos Instituto ir Klat pėdos Anatų Rėmu. Pirmas po kariūnių laikų lietuvis išaškės valstybiniūs siuivimo egzaminus Lietuvoje. Darbas a.žningas, greitas ir grauzas. Siuivami įvairūs viriški rūbai, kaip kostiumai, palai ir t. t. Lietuviams nuolaida. Di deis užsieninių ir vietinių medžiagų pasirinkimas.

Siuvykla:

Rua da Mooca Nr. 534-B S. Paulo

Darbas, šeima ir tėvynė.

Politiniose slugsniuose didelio susidomėjimo sukėlė padarytos Paryžiaus policijos kratos centrinėje «socialistų partijos» būstinėje ir privatinėse pulk. de la Rocque ir jo svarbiausių vadų butuose.

Kratos buvo padarytos po pulk. de la Rocque manifestacijos. Ši manifestacija įvyko netoli centralinės komunistų būstinės. Komunistai bematant surinko apie 30 000 komunistų. Į pulk. de la Rocque šauksmą atsukę maždaug tiek pat jo šalininkų, daugelis iš gretimais provincijoms. 20 000 policininkų, gvardijos ir šandarmėrijos neleido susiremti abiem politinėms organizacijoms. Be šimtų 1.500 asmenų, neįvyko jokių rimtų ekscesų bei kraujo praliejimo.

Pulk. de la Rocque pasirodymas, kaip lygtai jo sukalbėjimas ūkininkų streikas (valdžia neleido), kurio metu ūkininkai surengė su automobiliais Paryžiaus «puolimą», kad pasiektų centrinės halės ir neleistų parduoti daržovių ligi tol, kol nebus patenkinti jų ekonominiai-politiniai reikalavimai, lygtai išlipdinamas visame Paryžiaus mieste didžiulių skeibimų — visa ta buvo ženklas, kad «ugalinis kryžius» pasirengė iš naujo atakai.

Skeibimai su šūkinis: de la Rocque turėjo pagrindu, kai kur buvo ginčų ir muštynių vietos. Kiekvieną tokį skeibimą turėjo sugauti keliolika policininkų.

Norėdami pagerinti liaudies fronto vyriausybės nusistatymą į paskutinius pulk. de la Rocque opozicijos įvykius, turime išskirti klausimą: kaip atrodė dabartinių momentu «Croix de Feu» vidurinė situacija?

Išardžius jo politinę sąjungą ir sutarkius ją kariskais pagrindais, pulk. de la Rocque nustojo savo reikmės. Jam prikišta daug neapsukrumo ir taktinio elgesio trūkumas. Nepaisydamos tokio pralaimėjimo, «Croix de Feu» vadn sąjėdėjo užnot išardytą sąjungą sudaryti «visuomeninę partiją» iš tų pačių narių ir tų pačių tikslų.

Pulk. de la Rocque organizacijos pajėgumas viršija dygubai tiek, kiek buvo «Croix de Feu» likvidavimo metu. Organizacija turi savo pastą. Tuo būdu per kelias valandas ji galinti pranešti ir suburti keliolika tūkstančių žmonių.

Partijos pajėgumas auga visais atžvilgiais. Pirmiausia formalus «Croix de Feu» uždarymas davė pagrindą iš partijos pašalinti asmenybes, užimančias įvairius atakingas pereinias. Šie asmenys daugiausia buvo iš stambių prekybininkų sferų, kas kenkdavo partijai minios aktyvaizdų.

Svarbus taip pat esančios programos pakeitimas; «Croix de Feu» turėjo visuomeninio judėjimo pobūdį. Dabar šis judėjimas virto politiniu judėjimu lygtai su kitomis prancūzų politinių partijų programomis. Komunistinės politikos pralaimėjimas Prancūzijoje, komunistų nepasisekimai Ispanijoje, kaip lygtai neišiki vidurinė komunistų situacija SSSR priėjo prie to, kad daugelis holševizmo šalininkų teško paarbos pulk. de la Rocque organizacijos eilėse. Taip pat išardžius «Junesses Patriotes» organizaciją, jos šalininkai papildė pulk. de la Rocque partijos eiles.

Ideologiniu požiūriu partijos programa nepasikeitė. Judėjimas yra paremtas visuomeniniais ir patriotiniais pagrindais. Veliavose įrašyta šie žodžiai: «darbas, šeima ir tėvynė». Reabilituoti darbą, ginti šeimą ir gelbėti tėvynę. Tam tikrais punktais pulk. de la Rocque programa reikalauja iš dabartinės vyriausybės mokamų atostogų, profesinių sąjungų saugumą ir t. t. Išitardamas apie darbą pulk. de la Ro

que esančios tos nuomonės, kad nauda ir sankcijos turi būti taikomos lygtai dviem šalin Programoj daug kalbama apie šeimą, kuri, pulk. de la Rocque nuomone, esanti visuomeninės santvarkos akmuo.

Lėrų klaidinga manyti, kad pulk. de la Rocque judėjimas būtų palietęs visas dešiniąsias partijas. Dešinioji kraštutinė partija «Action française» pasmerkė pulk. de la Rocque paskutinius išsivokimus, apibrėždamas jas kaip: «nereikalingus ir kompromituojančius».

Del pulk. de la Rocque partijos tolimesnės ateities tuo tarpu sunku pa-

apie du pagrindinius faktus: dabartinės vyriausybės nusilpinimą ir pulk. de la Rocque partijos vidurinio politinio veikimo sustiprinimą.

DIDELĮ DŽIAUGSMĄ SUTEIKSI SAVO GIMINĖMS BEI DRAUGAMS LIETUVOJE IR KITUR, JEI UŽSAKYSI JIEMS „LIETUVI“ 1937 METAMS.

Artojas.

sakyti, nežinant «liaudies fronto tolimesnio likimo. Nepaslaptis, kad Blumo kabinetas yra atsidūręs į nemalonią situaciją. Nemokėjo apginti fabrikus nuo darbininkų okupavimo, neparodė savo pajėgumo masei sulaukyti. Antra vertus, jo debetą reikia rašyti visuomenės nepasitenkinimą dėl paskutinių įvykių. Smūgis raudoniesiems Ispanijoje, musinės komunizmo pionierių egzekucijos Rusijoje ir t. t. turi taip pat neigiamos įtakos.

Taigi dabartinė politinė situacija Prancūzijoje, reikia pripažinti, dar nepribrendusi, kad galima būtų kalbėti

Valgykla ir pensijas.

Skanaūs pietūs ir mėnesinis pensijonas. Duodami pietūs ir namus. Kainos prieinamos. Užteikt pas

JULĖ ŠIMANAUSKIENĖ

Vila Anastacio, Rua Alvarenga Peichoto 85.

GDYNIA — PIETŲ AMERIKA.

Tiesioginis susisiekimas tarp P. Amerikos ir Europos.

„S. S. Kosciusco“

Išplaukia iš Santos uosto lapkričio 21 dieną į Rio, Victorią, Dacarą, Kod-Holteuau ir Gdynią. Patogiausias važiavimas į Lietuvą. Trečios klasės laivakortė su kabina iki Kauno tik 1:300\$000. Lüksusinės I, II ir III klasės. Laivakortės parduodamos:

AGENCIA POLONEZA DE VIAGENS

Sucursal de S. Paulo, rua Libero Badaró, 561 sala 39, São Paulo.

SKLYPAI ANT RUA ORATORIO

(Alto da Moeda)

5 minutes kelio nuo autobuso linijos, prie Caixa da Agua, vieta aukšta ir labai graži. Žemiausios kainos. IL gametis išsimokėjimas.

Informacijos: vietoje, Moeda, rua Oratorio, 554 pas p. LINO, arba rua Viso: do Rio Branco Nr. 304, tel. 4-0446, pas p. JACOB.

IŠSIMOKĖJIMUI PIRKTI DABAR IR MOKĖTI PASKUL

Mūsų krautuvė parduoda: įvairius baltinius, staltieses, paklodes. Baltiniai ponius siūkiniai ir kitokios medžiagos. Jaunosios valtiniai iš vietinių ir užsieninių medžiagų. Marškiniai vyrams visokių rūšių. Gumos paltai vyrams ir moterims ant užkarmų. Duodame savo darbo pilną garantiją. Teiraukitės pas mūsų agentus be kompromisų. Šaukti telefonu 4-6129. CASA CONFIANÇA M. L. Rua Ypiranga, 129 sob.

Suvienitas Holandijos Bankas

(O Banco Hol'andez Unido)

RUA DA QUITANDA Nr. 101 SÃO PAULO tai tiltas, jungias Tamstą su giminėmis ir draugais Lietuvoje

Suvienitas Olandijos Bankas gali išrūpinti Tamstai EMIGRACIJOS ČEKIUS 3000\$000 VERTĖS.

kurį privalo turėti kiekvienas emigrantas, įvažiuojantis į šią vašingąją valstybę ir norint siusti pinigų į tėvynę per mūsų banką jis gali būti kaip

ČEKIS IŠKEISTAS Į JŪSŲ ŠALIES VALIUTĄ ir išmokėtas bet kurioje vietoje.

Tarėdamas sutauptų Tamstą gali jas padėti į mūsų banką, į savo atskirą einamąją sąskaitą ir gauti

4 1/2 0/0 metiniu nuosimėčiu

kurios išmokame du kartų į metus, tai yra pabaigoje birželio ir gruodžio mėnesių.

Jūsų garantija yra Hollandsche Bank - Unie N. V. Amsterdam

su skyriais visuose pasaulio šalyse, kaip Rio de Janeiro, Santos, Buenos Aires, Caracas, Haifa, Istanbul, Willemstad ir Oranjestad.

TIK LIETUVIŲ SKAITYDAMAS
VISA ŽINOSI

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Skanūs valgiai ir mandagus patarnavimas. Mėnesinis pensjonas. Pietūs ir vakarienės už 1\$700 tik pas

POVILA ROMANOVA

Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro)
São Paulo.

LEITE VIGOR

Geriausias pienas São Pauly

S. A. Fabrica de Productos Elimenticios

VIGOR

Rua Joaquim Carlos, 174 S. Paulo
Tel. 9-2161, 9-2162, 9-2163.

„Lietuvio“ prenumera-
ta papiginta!

1936 metams „Lietuvis“ Lietuva ir užsienį kainuoja tik 15 milreisu (6 litai), pusmečiui 8\$000 (3 litai). Pietų ir Šiaurės Amerikoje: metams tik 12\$000, pusmečiui 6\$000. Pasiskubinkit užsakyti „Lietuvį“ savo giminiams bei draugams į Lietuvą, Argentiją, Šiaurės Ameriką ir kitur. Suteiksit jiems didelį džiaugsmą!

„Lietuvio“ adresas:

Caixa postal 1764 S. Paulo —
Brazilija.

Voklečių fotografijų įstaiga
„BERNARDO“
įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n. 103)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 6-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelena, arba sidarbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir naktį. —

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske.
- 2) José Paulino vaistinėje.
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo.
- 4) Mokoje, kampas Av. P. de Barros kioske.
- 5) Menkaičio krantuvėj S. Annoi.
- 6) Ant Largo da Sé kioske (prie laikrodžio).
- 7) Kirilausko krantuvėj, Via Anastacioj, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ Redakcijoje visomis dienomis.

ADVOKATAS

DR. A. F. CESARINO JUNIOR

Teikia įvairius juridinius patarimus lietuviams veltui. Taip pat veda visokias bylas teismo įstaigose. Lietuviai, turėdami kokių nors reikalų su teismo ar kitomis įstaigomis, ar norėdami gauti nemokamai juridinių patarimų kreipkitės pas advokatą Dr. Cesarino Junior.

Praça da Sé, 83 1° andar

Tel. 2-3885

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-ns aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampas Box Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 o 5

Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Verėia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip ya: kontraktus, viso kius liūdijimus ir t. t.
Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

Mūsų skaitytojams užsieniuose.

Lietuvoje „Lietuvį“ galima užsisakyti per DULR Akademiją Skyrių. Prenumeratos kaina metams tik 6 litai, pusmečiui 3 litai. Pinigus galima siųsti paštu DULR Akademijam Skyriui, pažymint, kad pinigai įmokami už „Lietuvio“ prenumeratą. Ten pat reikia nurodyti savo vardą — pavardę ir tikslų adresą.

Šiaurė ir Pietu Amerikoje bei kituose šalyse:

„Lietuvį“ galima užsisakyti į bet kurią pasaulio valstybę. Į Šiaurės Ameriką „Lietuvio“ prenumeratos kaina metams 1 doleris, Argentinoje — 3 pezai, Urugvajuje 2 pezai (Urugvajaus). Visose kitose šalyse metams 1 su puše doleris. Iš visur kitur, išskyrus Lietuvą, pinigus reikia siųsti paštu įvertintu laišku šiuo adresu: „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1764.
S. PAULO — BRASIL.

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų įėjimas į Europą
Raul Soares 12. 10. 36.
Al. Alexandrino 27. 10. 36.
Astrida 30. 10. 36.

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai
Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Ivairios žinios

SOVIETU RUSIJOJ SUŠAUDYTA 150 ŽMONIŲ.

Paskutinėmis dienomis Kaukaze, Armenijoje ir kituose Sovietų Rusijos vietose prasidėjo didelis prieš komunistinį judėjimas. Sovietų valdžios organai suėmė kelis žymius įtariamų asmenų, iš kurių 150, kaip praneša laikraščiai, sušaudė.

Iš Maskvos pranešama, kad paskutinėmis dienomis susekta didelė slapta svetimsalių organizacija, kuri šaipinėjo vienos svetimos Europos valstybės naudai.

MADRIDO UŽĖMIMAS DAR NEREIŠKIA KARO PABAIGOS.

Ispanijos legalistų valdžios galva Azana spaudos atstovams pareiškė, kad Madrido kritimas dar nereiškių pilietinio Ispanijos karo pabaigos. Karas busias tęsiasi ir toliau. Azana pasakė, kad «kovojeame ne dėl Madrido, bet dėl laisvės».

IMMIGRACIJOS PARODA.

Didžioji São Paulo estado imigracijos, prekybos, pramonės ir žemės ūkio paroda bus atidaryta ateinančių metų kovo mėnesį ir trės trys mėnesius. Parodai paviljonai ir aikštės jau ruošiamos Don Pedro II parke.

PRIEŠ KOMUNISTINĘ KAMPANJĄ ARGENTINOJE.

Argentinos senatas priėmė naują įstatymą kovai su komunizmu. Visi komunistų agitatoriai ir sisuomenės kurstytojai busią griežtai baudžiami ir svetimsaliai komunistai ištremliami ir Argentinos teritorijos.

«Nesikišimo» komiteto posėdis.

Londone vėl susirinko tarptautinis neįtrautumo į Ispanijos reikalus komitetas, kuriam pirmininkauja Lordas Plym

hout. Paskutinių dienų Ispanijos įvykiai vėl sukėlė ant kojų Europos diplomatus. Bijoma, kad dėl Ispanijos nekilų naujas karo gaisras Europoje.

Brazilijos kavos eksportas.

Kavos departamentas praneša, kad Brazilijos kavos eksportas šiais metais jau pasiekė 12 milijonų maišų. Brazilija pasaulinei rinkai kavos pristato daugiau, kaip dvigubai už visas kitas pasaulio valstybes, eksportuojančias kavą.

Sparčiai auga Japonijos gyventojų skaičius.

Iš Tokio pranešama, kad Japonijos gyventojų skaičius šių metų gruodžio 1 dieną buvo 70.268.000. Per metus laiko Japonijos gyventojų skaičius padidėjęs visu milijonu.

Dr. Macedo Soares vadovaus Brazilijos delegacijai.

Į Pan-Amerikos taikos ir bendradarbiavimo konferenciją, kurį įvyks Buenos Aires mieste šių metų gruodžio 1 d. jau paskirta ir Brazilijos delegacija, kuriai vadovaus Brazilijos užsienų reikalų ministeris D. Macedo Soares.

Konferencijoje dalyvaus Amerikos prezidentas Roosveltas ir Brazilijos prezidentas Getulio Vargas.

Kviečia Roosveltą aplankyti São Paulo.

Šiomis dienomis oficialiai pakvies tas Amerikos prezidentas Roosveltas aplankyti São Paulo miestą savo pravažiavimo į Argentiną progą. Ar atvyks prezidentas Roosveltas į São Paulo, tuo tarpu tikrų žinių nėra.

Osvaldo Aranha atvyksta į Rio de Janeiro.

Rio de Janeiro laikraščiai praneša, kad Brazilijos ambasadorius Vašing

Su dideliu nuliūdymu pranešame visoms giminėms ir pažįstamiems, kad š. m. lapkričio 4 d., po sunkios ir ilgos ligos, mirė mūsų mylimoji motutė ELENA PELECKIENĖ.

Ta proga širdingiausiai padėką reiškiamo visiems dalyvavusiems laiduotuvėse ir užuojautą mums pareiškusiems sunktoje mūsų gyvenimo valandoje

Didžiai nuliūdę dukters, sūnūs ir žentas.

tone šio mėnesio 19 dieną busias jau Rio de Janeiro. Ambasadorius turėsias svarbius pasitarimus su valdžios atstovais įvairiais užsienio politikos klausimais.

Anglijos karalius važiuos į Kanadą

Iš Londono pranešama, kad Anglijos karalius Edvardas VIII artimiausiu laiku vyksias į Kanadą su vizitu. Tai busiant pirmoji Anglijos karaliaus kelionė į Kanadą.

Roosveltas išrinktas Amerikos prezidentu.

Amerikoje dabar pasibaigė rinkimai į prezidentus. Dabartinis Amerikos prezidentas Franklin Roosvelt gavo didelę daugumą balsų Rinkimui praėjo ramiai, be didesnių incidentų

Brazilijos tautinė šventė.

Lapkričio 15 dieną yra didelė Brazilijos tautinė šventė — Respublikos paskelbimo sukaktuvių diena. Visoje Brazilijoje ši diena bus iškilmingai paminėta.

PAIEŠKOJIMAI.

- Lietuvos Konsulatas paieško:
1. Mykolą Malinauską (labai svarbiu reikalu).
  2. Joną Gajauską, iš Lietuvos išvykusį 1930 m. ir ankščiau gyvenusį S. Paulo.
  3. Jurgį Paušą, kurį laiką gyvenusį S. Paulo.
- Virš išvardinti asmens, arba kas apie juos žino prašoma pranešti Konsulntui, rua Aureliano Coutinho Nr. 88 S. Paulo.

ONĄ DARAŠKEVIČIENĖ paleško MOTIEJAUS JANULIO, gyvenančio Šiauliuose (Lietuvoje). Jis pats, arba kas apie jį žino, prašoma atsiliepti šiuo adresu:

O. Darsėkevičienė, rua Sa'lon Nr. 57 São Paulo — Brazilija.

Redakcijoj yra laiskai:

E. Avlasevičienė, A. Butkui, C. Beividenė, J. Dudorenka, J. Dymšai, T. Davonytė, M. Dantvičiūtė, K. Juršini, A. Junkvičiūtė, P. Karalvi, A. Karavičiūtė, B. Lingė, A. Liubėckai, J. Magyly, J. Masušni, J. Matikonis, S. Misiukui, A. Oskintui, P. Šakiui, B. Skujai, A. Spragoniui, P. Steponavičiui, K. Simanavičiui, P. Salsdžiui, J. Šablėvičiui, A. Samsrskini, J. Sidoravičienė, T. Šablėvičiui, K. Smitai, P. Urboni, J. Vitoniui, J. Vielniui, S. Vasiliauskui, V. Verbickui, Br. Ralskui.

PASTABA: Laiskų ėmėjai neturintieji išsipirkę pašto dėžutes — moka už laiską 200 reisų.

Mūsų narėms Viltietėms Aldonai ir Stasei Peleckaitėms, jų mylimai motutei mirus, šioje giliaus liūdesio valandoje reiškiamo nuosirdžią užuojautą.

«Vilties» S-gos Bom Retiro skyrius.

Kur linksmai praleisti Vakara?

Miesto centre, ant rua Visconde Rio Branco (kampas rua Victoria) Nr. 461 lietuvių šeimininkų linksma ir jauki užėiga «BAR RIO BRANCO» tikrai linksmina svečius.

Baro orkestras iš žymiausių S. Paulo rusų muzikų. Balalaikos, so listai, choras, lietuviška muzika ir t. t. ir t. t. Kas vakaras nuo 9 v. vak. iki 1 val. nakt. dainuoja žymiausi solistai — sopranas, tenoras ir bosas. Linksma be galė!

Alus, vynai ir kitokie gerimai pigiau, kaip kur kitur. Tikroji lietuviška degtinė iš Lietuvos.

Tautiečiai, atsilankykite ir nesigailėsite linksmai praleidę laiką.

Pranešimai

LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIJOS POSĖDIS

šaukiamas šį antradienį, lapkričio mėn. 17 d., 7 val. vakaro Lietuvių gnamuose rua Banderantes, 92.

Pirmininkas.

RIO DE JANEIRO MIESTE «LIETUVIS» GAUNAMAS

pirkti pavieniais numeriais: «Vilties» S-gos pašalpoje, Praça Tiradentes Nr. 46 ir ant Largo da Lapa ir Avenida Méin de SÁ kampo laikraščių kioske.

ŠEUBIAI REEIKALINGI DU BERNIUKAI

į pieninę išnešiojimui produktų. Atlyginimas geras. Kreiptis į Fabrica de manteiga, rua Marques de Itú Nr. 199 S. Paulo.

NAUJIENA! NAUJIENA!

Pirmoji lietuviška kaklaraiščių dirbtuvė.

JONO ZACHARKOS

Didelis pasirinkimas moderniškų ir gerų kaklaraiščių, nosinaičių ir «borboletų». Urnu ir pavieniai. Ypatinga nuolaida lietuviams.

TAIGI, SAVIEJI PAS SAVUOSIUS!
RUA CORREIO DE MELLO Nr. 56 (Bom Retiro)

Vakaras!! Vakaras!!

Lapkričio mėn. 14 d. šeštadienį Vila Anastazijos lietuvių mokyklos salėje vietos «Lithuanijos» skyrius su mokyklos Tėvų Komitetu rengia su dar nematytu gražiu vaidinimu «AMERIKA PARTY JE» 3-jų v. komedija.

Atsilankykite visi. Linksmai praleisite laiką ir paremsite mokyklą.

Pradžia 8 val. vakaro. Pabaiga 4 val. ryto.

GROS p. OGŽEVAILOŠ VEDAMAS ORKESTRAS.